

На основу члана 29. став 2. Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/18, 6/20 и 129/21 – др. закон),
Министар просвете доноси

РЕШЕЊЕ

о усвајању стандарда квалификације „Пољопривредни техничар”

1. Усваја се стандард квалификације „Пољопривредни техничар”, који је одштампан у Прилогу 1. овог решења и чини његов саставни део.
2. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику”.

Број 611-00-01590/2023-03

У Београду, 14. августа 2023. године

Министар,

проф. др **Славица Ђукић Дејановић**, с.р.

Прилог 1

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ПОЉОПРИВРЕДНИ ТЕХНИЧАР
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	0811 Биљна и сточарска производња
Ниво НОКС-а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање.
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.
РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	- Ниво 5 НОКС-а; - Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); - Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	3142.01 Агрономски техничар 3142.05 Техничар за ратарство-повртарство 3142.03 Техничар за воћарство-виноградарство 3142.10 Техничар сточарства 5223.17 Продавац у малопродаји семенске робе, садног материјала и опреме за пољопривреду (осим хемикалија) 6130.01 Пољопривредни произвођач
Стандард занимања ⁴	-

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Пољопривредни техничар са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, члан 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације Пољопривредни техничар.

Прилог 1

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ПОЉОПРИВРЕДНИ ТЕХНИЧАР
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	0811 Биљна и сточарска производња
Ниво НОКС-а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање.
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.
РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	- Ниво 5 НОКС-а; - Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); - Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	3142.01 Агрономски техничар 3142.05 Техничар за ратарство-повртарство 3142.03 Техничар за воћарство-виноградарство 3142.10 Техничар сточарства 5223.17 Продавац у малопродаји семенске робе, садног материјала и опреме за пољопривреду (осим хемикалија) 6130.01 Пољопривредни произвођач
Стандард занимања ⁴	-

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Пољопривредни техничар са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, члан 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације Пољопривредни техничар.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Пољопривредни техничар оперативно планира и спроводи примену агротехничких мера и поступака у биљној и сточарској производњи, у складу са прописаним нормативима, стандардима и упутствима у области традиционалне, конвенционалне, интегралне и органске пољопривредне производње и безбедности хране, поштујући мере безбедности и здравља на раду.

ИСХОДИ УЧЕЊА	
Општи опис квалификације	Пољопривредни техничар оперативно планира и спроводи примену агротехничких мера и поступака у биљној и сточарској производњи, у складу са прописаним нормативима, стандардима и упутствима у области традиционалне, конвенционалне, интегралне и органске пољопривредне производње и безбедности хране, поштујући мере безбедности и здравља на раду. Обучен је за: припрему оперативног плана примене агротехничких и зоотехничких мера у сарадњи са инжењером пољопривреде; примену адаптивних мера у биљној и сточарској производњи у циљу одржања и унапређења пољопривредне производње у насталим климатским променама; узимање узорака земљишта и биљног материјала за лабораторијску анализу; извођење једноставних лабораторијских анализа; контролу рада мање групе радника и учествовање у радовима на припреми земљишта, сетви и садњи биљака на отвореном и затвореном простору; одабир и спровођење агротехничких, мера неге и заштите биљака, у зависности од врсте и стања засада и усева, као и врсте пољопривредне производње, по налогу инжењера пољопривреде; спровођење агротехничких и помотехничких мера у подизању и одржавању воћњака и винограда; организацију и спровођење зоотехничких и мера неге домаћих животиња у објектима за њихово држање; спровођење плодореда и планирање „еко коридора“ код заснивања органске пољопривредне производње, те спровођење мера заштите биљака у органској производњи под стручним надзором инжењера пољопривреде; организацију и спровођење процеса примарне производње и прераде хране од житарица, воћа, поврћа, млека и меса традиционалним методама, уз примену принципа HACCP система и релевантне регулативе. Вешто комуницира у различитим контекстима и
Компетенције	- Оперативно планирање и организовање ресурса и технолошког процеса у биљној и сточарској производњи; - Примена мера и поступака у биљној производњи; - Примена мера и поступака у сточарској производњи; - Примена мера и поступака у системима одрживе пољопривреде; - Обављање административних и комерцијалних послова у производњи и продаји пољопривредних производа и услуга.

Компетенције	- Оперативно планирање и организовање ресурса и технолошког процеса у биљној и сточарској производњи; - Примена мера и поступака у биљној производњи; - Примена мера и поступака у сточарској производњи; - Примена мера и поступака у системима одрживе пољопривреде; - Обављање административних и комерцијалних послова у производњи и продаји пољопривредних производа и услуга; - Кључне компетенције.⁵
По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:	
Знања	- интерпретира важеће законске одредбе, прописе, стандарде, кодексе и водиче добре праксе у пољопривредној производњи и безбедности хране (ISO, GLOBALGAP, стандарди органске производње, ISOBUS 11783, HACCP систем); - разликује врсте пољопривредне производње према њиховим карактеристикама; - опише поступке планирања периодичних активности и неопходних ресурса, укључујући израду оперативног плана пољопривредне производње за примену агротехничких и зоотехничких мера, у складу са законском регулативом и стандардима за пољопривредну производњу; - објасни значај очувања природних ресурса и примене мера митигације и адаптације (ублажавања и прилагођавања) у биљној и сточарској производњи, као активности у борби против климатских промена; - опише поступак узимања и припреме узорка за лабораторијску анализу (земљишта, садног материјала, сточне хране и др.), као и поступке пружања техничке подршке у реализацији научно-истраживачких пројеката
	- објасни начине одабира, припреме и сетве семена на отвореном и затвореном простору, у зависности од врсте пољопривредне производње; - опише процесе садње и пресађивања расада садног материјала на стално место; - објасни примену агротехничких мера, као и мера неге и заштите биљака, у зависности од врсте и технологије пољопривредне производње; - опише значај примене плодонела (пољосмена

Знања	- објасни начине одабира, припреме и сетве семена на отвореном и затвореном простору, у зависности од врсте пољопривредне производње; - опише процесе садње и пресађивања расада садног материјала на стално место; - објасни примену агротехничких мера, као и мера неге и заштите биљака, у зависности од врсте и технологије пољопривредне производње; - опише значај примене плодореда (пољосмена, плодосмена, одмор земљишта), резидбе и проређивања усева у процесу биљне производње; - објасни начин одређивања времена за убирање плодова; - опише поступке примене агротехничких и помотехничких мера у заснивању и одржавању вишегодишњих засада (воћа, винове лозе, хмеља и др.); - опише поступке примарне производње и прераде хране биљног порекла традиционалним методама (цеђење сокова, термичку обраду, конзервирање и сушење свежег воћа и поврћа, млевење зрнастих хранива за добијање брашна и прекрупне), у складу са принципима НАССР система и релевантном регулативом; - опише карактеристике домаћих животиња; - објасни поступак припреме дневних obroka сточне хране и начин храњења домаћих животиња у складу са карактеристикама домаћих животиња (морфолошке, физиолошке), здравственим и физиолошким стањем стоке; - опише мере неге домаћих животиња, опрему и средства за негу животиња; - објасни поступке контроле и спровођења зоохигијенских мера у складу са стандардима сточарске производње, заштите животне средине, стандардима одрживости и релевантном законском регулативом; - опише поступке примарне производње и прераде хране
Знања	- објасни начин узгоја животиња у сточарској органској производњи (исхрана домаћих животиња, примена зоотехничких и зоохигијенских мера, објекти за држање животиња и др.); - опише производну документацију и начин њеног попуњавања у биљној и сточарској производњи (књига поља, матичне књиге и др.); - објасни начин формирања продајне цене, као и основне технике пролазе и промоције производа и услуга у

Знања	- објасни начин узгоја животиња у сточарској органској производњи (исхрана домаћих животиња, примена зоотехничких и зоохигијенских мера, објекти за држање животиња и др.); - опише производну документацију и начин њеног попуњавања у биљној и сточарској производњи (књига поља, матичне књиге и др.); - објасни начин формирања продајне цене, као и основне технике продаје и промоције производа и услуга у пољопривредној производњи; - опише мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине и њихову примену у свим фазама пољопривредне производње.
Вештине	- тумачи техничко-технолошку документацију у пољопривредној производњи; - припрема, користи и одржава опрему, алат, машине и уређаје у биљној и сточарској производњи, у складу са упутством произвођача; - припрема оперативни план примене агротехничких и зоотехничких мера, те организује активности и неопходне ресурсе, као и рад мање групе радника, у складу са радним налогом и у сарадњи са надређеним инжењером пољопривреде; - примењује адаптивне мере у биљној и сточарској производњи у циљу одржања и унапређења пољопривредне производње у насталим климатским променама (нпр. избор усева и сорти које су отпорније на нове температурне услове и количине расположиве воде; увођење пасмина стоке које боље подносе топлоту и сл.); - организује припрему, подизање и опремање објеката за гајење биљака и домаћих животиња у складу са прописима којима се регулише одрживост и заштита животне средине;
	- обавља припрему садног материјала (визуелни преглед материјала, каљење биљке, дорада семена и др.) на прописан начин; - примењује агротехничке мере у припреми земљишта, сетви и садњи биљака на отвореном и затвореном простору, те прати и надзире рад мање групе радника на пољопривредном газдинству;

Вештине	- обавља припрему садног материјала (визуелни преглед материјала, каљење биљке, дорада семена и др.) на прописан начин; - примењује агротехничке мере у припреми земљишта, сетви и садњи биљака на отвореном и затвореном простору, те прати и надзира рад мање групе радника на пољопривредном газдинству; - спроводи и контролише процес размножавања биљака вегетативним и генеративним путем; - прати и контролише појаву симптома болести и штеточина на семену и биљкама, и о томе обавештава надлежног инжењера пољопривреде; - спроводи мере неге и заштите биљака, у зависности од врсте и стања засада и усева, као и врсте пољопривредне производње, по налогу инжењера пољопривреде; - обавља преглед, класирање, сортирање, етикетирање и паковање семенског/садног материјала; - организује и спроводи радове у припреми земљишта за заснивање вишегодишњих засада и подизању воћњака и винограда; - формира узгојне облике вишегодишњих засада; - спроводи агротехничке, помотехничке и ампелотехничке мере у подизању и одржавању воћњака и винограда; - организује и спроводи радове на вађењу семена и садница, берби и жетви, као и класирању, складиштењу, паковању и транспорту производа; - организује и спроводи процесе примарне производње и прераде производа биљног порекла на газдинству, применом традиционалних метода производње хране (млевање житарица за добијање брашна и прекрупе, цеђење воћа и поврћа за добијање сокова, термичку обраду, конзервирање и сушење воћа и поврћа и сл.), уз
	- одрживости и релевантном законском регулативом; - организује и спроводи процесе примарне производње и прераде производа животињског порекла на газдинству применом традиционалних метода производње хране (припрема млечних производа, сувомеснатих производа и сл.), уз поштовање принципа НАССР система и релевантне регулативе; - спроводи припрему земљишта за почетак биљне производње

Вештине	- одрживости и релевантном законском регулативом; - организује и спроводи процесе примарне производње и прераде производа животињског порекла на газдинству применом традиционалних метода производње хране (припрема млечних производа, сувомеснатих производа и сл.), уз поштовање принципа HACCP система и релевантне регулативе; - спроводи припрему земљишта за почетак биљне органске производње, као и компоста и стајњака; - спроводи плодород и планира еко-коридоре код заснивања органске пољопривредне производње; - спроводи мере заштите биљака у органској производњи (биофумигација, апликација биопестицида, биолошке мере против штетних организама, постављање феромонских клопки и др.) по налогу и под стручним надзором инжењера пољопривреде; - користи специјализоване дигиталне апликације и системе (нпр. SCADA) у оперативним пословима на припреми, организацији и праћењу пољопривредне производње; - прикупља информације о тржишту и квалитету сировина и репроматеријала за пољопривредну производњу, те изради калкулацију цене производа из понуде пољопривредног газдинства; - примени основне технике маркетинга при обликовању понуде и промоције пољопривредних производа и услуга, те принципе и основне инструменте развоја предузетништва у пословању сопственог пољопривредног газдинства; - бира и примени одговарајуће канале и технике за пласман и продају пољопривредних производа и услуга; - води евиденцију и прописану документацију на пољопривредном газдинству (евиденције о раду и радном
	- самостално, савесно, уредно и прецизно обавља послове пољопривредног техничара у складу са регулативом и прописима релевантним за делатност пољопривредне производње, лова и пратећих услужних делатности; - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности машина, уређаја и опреме, које користи у процесу пољопривредне производње; - ефикасно користи податке за оптимизацију управљања

Способности и ставови	- самостално, савесно, уредно и прецизно обавља послове пољопривредног техничара у складу са регулативом и прописима релевантним за делатност пољопривредне производње, лова и пратећих услужних делатности; - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности машина, уређаја и опреме, које користи у процесу пољопривредне производње; - ефикасно користи податке за оптимизацију управљања усевима и ресурсима, те планира и организује време и активности поштујући рокове; - уочава значај и предности прецизне пољопривреде, укључујући употребу дигиталних алата за оптимизацију управљања усевима и ресурсима; - ефикасно примењује ИКТ у прикупљању података, пословној кореспонденцији, коришћењу специјализованих база података, као и вођењу евиденција; - испољи одговоран однос према безбедности, сопственом и здрављу других, као и према заштити животне средине и одрживом развоју и спреман је да се на том пољу ангажује; - испољава позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима, као и предузимљивост у раду; - испољава проактивност у изналажењу могућности финансирања за предузетничко деловање у оквиру националних и међународних фондова и пројеката у области пољопривреде, те за промовисање и продају пољопривредних производа укључујући производе добијене применом традиционалних метода производње хране; - испољава позитиван однос према добробити животиња у свим фазама сточарске производње, као и примени мера за очување биосигурности (изолација, контрола кретања, санитација) у објектима где се животиње држе или узгајају; - испољава љубазност, комуникативност, предузимљивост и флексибилност у односу према сарадницима, добављачима и купцима;
Способности и ставови	- увиђа значај рационалне употребе ђубрива, као и одговорног коришћења средстава за заштиту биља, уз уважавање природних карактеристика датог пољопривредног подручја, и могућности примене агротехничких и биолошких мера сузбијања болести и штеточина;
	Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у

Способности и ставови	- увиђа значај рационалне употребе ђубрива, као и одговорног коришћења средстава за заштиту биља, уз уважавање природних карактеристика датог пољопривредног подручја, и могућности примене агротехничких и биолошких мера сузбијања болести и штеточина;
Начин провере остварености исхода учења	Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Оцењивање је описно и бројчано. Бројчане оцене ученика су: - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). Оцена недовољан (1) није прелазна оцена. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.). Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
Квалификације реализатора програма	Одговарајуће образовање: - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), а изузетно одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), односно - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. За наставника практичне наставе одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или - нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе

Способности и ставови	- увиђа значај рационалне употребе ђубрива, као и одговорног коришћења средстава за заштиту биља, уз уважавање природних карактеристика датог пољопривредног подручја, и могућности примене агротехничких и биолошких мера сузбијања болести и штеточина;
Начин провере остварености исхода учења	Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Оцењивање је описно и бројчано. Бројчане оцене ученика су: - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). Оцена недовољан (1) није прелазна оцена. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројекти, радни задаци и сл.). Сумативно се оцењује на полуугодишту, крају школске године и на стручној матури.
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
Квалификације реализатора програма	Одговарајуће образовање: - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), а изузетно одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), односно - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. За наставника практичне наставе одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе